

Diarienummer:
IMY-2024-9396

Ert diarienummer:
Ju2024/01558

Datum:
2024-11-08

Yttrande över betänkandet Ett ändamålsenligt samhällsskydd. Vissa reformer av straff- och straffverkställighetslagstiftningen (SOU 2024:48)

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget enbart utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter. IMY har därför inte bedömt något annat än de risker förslaget kan innebära vad avser enskildas personliga integritet.

Mot den här bakgrunden lämnar IMY följande synpunkter.

Kapitel 8:8: Det ska vara möjligt att besluta om vistelseföreskrifter för att skydda brottsoffer och det ska förtydligas att flera föreskrifter kan beslutas samtidigt

Utredningen föreslår att det ska förtydligas att en vistelseföreskrift får beslutas i syfte att skapa trygghet för brottsoffret. Utredningen anser att om en vistelseföreskrift beslutas för detta ändamål bör som huvudregel också beslutas om elektronisk övervakning med stöd av 26 kap. 17 § då det ofta kan anses behövt för att ge målsäganden ett reellt skydd. Elektronisk övervakning förstärker de preventiva effekterna och möjliggör för bevisning vid överträdelser.

IMY Instämmer att en elektronisk övervakning kan vara nödvändig för att förslaget ska göra en reell nytta. IMY anser att utredningens förslag innebär att övervakningen kommer att öka och därmed mängden personuppgifter som behandlas. Utredningen har dock inte analyserat förslagets konsekvenser vad gäller behandlingen av enskildas personuppgifter¹. IMY anser att frågan bör analyseras vidare i den fortsatta beredningen. IMY anser även att det vore en fördel med ytterligare vägledning hur proportionalitetsbedömningen i det enskilda fallet ska göras.

Av utredningen framgår vidare att den föreslagna lagstiftningen endast presumeras ha en viss effekt.² IMY anser därför att lagstiftningens effekt bör utvärderas när en tid har gått.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Kapitel 10.6 och 10.8: Förlängd prövotid och övervakning under prövotiden

Utredningen föreslår dels att prövotiden ska förlängas och att en presumtion för övervakning under prövotiden ska införas. IMY anser att utredningen inte klargör om den förlängda prövotiden och den föreslagna presumtionen för övervakningen kommer att innefatta en utökad personuppgiftsbehandling och i så fall på vilket sätt, samt vilken

¹ Se <https://www.imy.se/globalassets/dokument/rapporter/vagledning-for-integritetsanalys.pdf>

² Se s. 393

proportionalitetsbedömning som har gjorts. Detta behöver klargöras i den fortsatta beredningen.

Kap. 14.4: Behovet av alternativa sätt att avtjäna fängelsestraff är såväl stort som brådskande

IMY anser att förslaget, utifrån den enskildes perspektiv, är positivt i förhållande till grundläggande fri- och rättigheter. Det framgår dock inte av betänkandet om förslaget innebär en utökad personuppgiftsbehandling i förhållande till om personen avtjänade straff på anstalt. Det, samt eventuella effekter för enskildas personliga integritet, behöver analyseras i den fortsatta beredningen.

IMY har inga synpunkter på utredningens förslag att privata aktörer inte ska tillåtas driva kontrollerade boende men vill lyfta att det trots allt skulle bli aktuellt i det fortsatta lagstiftningsarbetet så behöver riskerna och konsekvenserna för enskildas personliga integritet analyseras.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Jonas Agnvall efter föredragning av juristen Karolina Haeggström.

Jonas Agnvall